

**College van Gedeputeerde Staten
statenbrief**

Aan Provinciale Staten

DATUM	26-1-2021	NUMMER PS	Voegt de griffie toe
DOMEIN	Mobiliteit	COMMISSIE	Mobiliteit en Milieu
STELLER	Anne Koot	TELEFOONNUMMER	0653730169
DOCUMENTUM NUMMER	2051524397-123	PORTEFEUILLEHOUDER	Schaddelee

Onderwerp Statenbrief:

Gewijzigde planning aanbesteding nieuwe concessie OV

Voorgestelde behandeling:

Ter informatie

Geachte dames en heren,

Essentie / samenvatting

Met deze brief informeren wij u over de gewijzigde planning voor de nieuwe OV concessie(s). Daarbij gaan we uit van de ingangsdatum eind 2025 in plaats van eind 2023.

Inleiding

In maart 2020 hebben wij u op de hoogte gesteld van de voorbereidingen voor de verlening van de nieuwe OV-concessies per december 2023. De huidige concessies lopen op dat moment af. Inmiddels is door de ontwikkelingen rondom COVID-19 de situatie aanzienlijk veranderd. De onzekerheid rondom te verwachten reizigers (opbrengsten) en financiële effecten zorgen er op dit moment voor dat er geen marktwerking is die tot een (goed) aanbod zal leiden. Dit beeld wordt landelijk door alle decentrale OV-autoriteiten en het Rijk gedeeld.

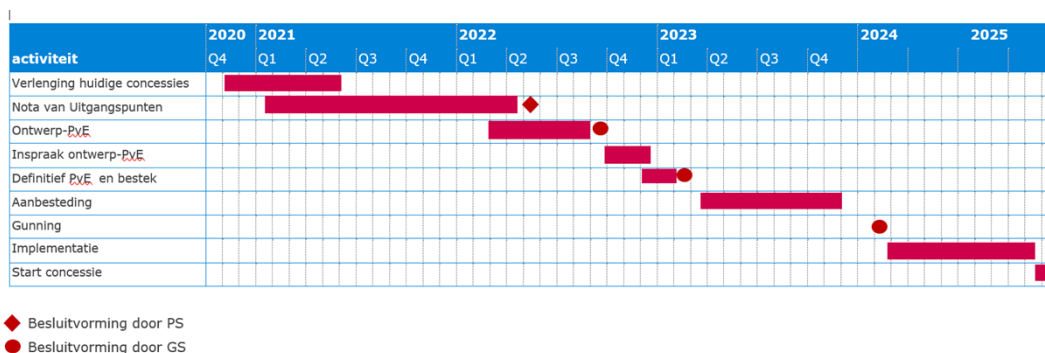
In oktober 2020 hebben wij u geïnformeerd (statenbrief documentnummer 82167A7A) over ons besluit tot een aantal maatregelen om de continuïteit van het OV te borgen en hebben wij een principebesluit genomen over een aantal aanpassingen aan de concessies. Een van de aanpassingen is het verlengen van de huidige concessies. Het is de verwachting dat over twee jaar het vertrouwen van de vervoerder in de marktwerking weer is hersteld omdat dan de reizigerspatronen en -aantallen en daarmee een goede businesscase voor de vervoerder weer beter te voorspellen zijn. Op dat moment is het mogelijk om de aanbesteding naar de markt te brengen. Het duurt vanaf dat moment nog minimaal twee jaar voor de nieuwe concessie ingaat. Deze tijd is nodig voor het aanbestedingsproces zelf en de implementatie.

Het definitieve besluit over het verlengen van de huidige concessies met twee jaar verwachten wij dit voorjaar te nemen. Dit kan niet eerder omdat de gesprekken hierover nog gaande zijn. En omdat er op zijn vroegst pas in maart 2021 duidelijkheid is over een Beschikbaarheidsvergoeding na 1 juli 2021 van het Rijk. Ook wordt dan duidelijk wat voor maatregelen het transitieplan van het Rijk zal bevatten dat samen met decentrale overheden en vervoerders wordt voorbereid om het OV weer gezond te maken. De voorbereiding voor de aanbesteding van de nieuwe concessie(s) kunnen echter niet wachten tot dat moment. Daarom hebben wij besloten om vooruitlopend op het definitieve besluit tot verlenging (uiterlijk juni 2021) de voorbereiding te richten op een ingangsdatum voor de nieuwe concessie(s) per december 2025. In deze statenbrief informeren wij u over deze nieuwe planning, zoals u ook onlangs door ons was toegezegd.

In de onderstaande tabel zijn de wijzigingen per stap in de aanbesteding aangeven voor de oorspronkelijke en nieuwe planning.

Fase	Mijlpaal	Was	Wordt
2. naar nieuwe concessie(s): nota van uitgangspunten	Vaststelling door PS Nota van Uitgangspunten concessie(s)	Zomer 2021	Eerste helft 2022
3. naar nieuwe concessie(s): programma van eisen	Vaststelling door GS, informatiesessie commissie Milieu en Mobiliteit, stand van zaken en toelichting op Consultatie	Eind 2021	Eind 2022
4. naar nieuwe concessie(s): aanbesteding	Gunningsbesluit door GS voor de concessie(s), agendering in commissie Milieu en Mobiliteit	Medio 2022	Medio 2023/2024
5. naar nieuwe concessie(s): implementatie	periodieke rapportage aan GS en PS over implementatie nieuwe concessie(s) <i>Ingangsdatum nieuwe concessie</i>	2023	2024-2025
		Dec 2023	Dec 2025

De nieuwe planning ziet er als volgt uit.

De besluitvorming van de Nota van Uitgangspunten (PS) en het Programma van Eisen (GS) is gepland binnen de huidige coalitieperiode.

OV netwerkperspectief

Zoals ook is aangekondigd in het uitvoeringsprogramma OV, wordt er ook gewerkt aan een eigen perspectief op het provinciale OV-netwerk voor de periode 2023-2033/2038 (zie ook statenbrief documentnummer 821E4C6F). Dit netwerkperspectief helpt om hoofdkeuzes op netwerkniveau te maken en een goede basis te leggen voor de nieuwe OV-concessie(s). De processen van het OV netwerkperspectief en nota van uitgangspunten worden zoveel mogelijk op elkaar afgestemd. Besluitvorming door PS vindt gelijktijdig plaats.

Toelichting

In de statenbrief van september 2020 (documentnummer 82167A7A) bent u geïnformeerd over het principebesluit tot verlenging van de concessies tot 2025. De verwachting is dat wij over de verlenging in het voorjaar kunnen besluiten. Dit kan niet eerder om dat de gesprekken hierover nog gaande zijn. En omdat er pas in maart duidelijkheid is over Beschikbaarheidsvergoeding 2021 van het Ministerie.

Het tijdpad wordt bepaald door de activiteiten plus de wettelijke termijnen die voor de activiteiten nodig zijn.

De ruimte die in de planning ontstaat (2 jaar latere ingangsdatum) wordt goed benut door

- Voldoende/meer ruimte voor onderbouwing van keuzes in het voortraject waarin de uitgangspunten voor het netwerk en de Nota van Uitgangspunten worden vastgelegd.
- Voldoende/meer ruimte voor het implementatietraject om een goede implementatie te bewerkstelligen.
- Ruimte te nemen voor de participatie tijdens het traject.
- Ruimte te nemen voor de verkenning van de strategische positionering van het Trambedrijf.

Komend half jaar vindt er al communicatie plaats rondom de nieuwe concessie. Het is verwarrend om dan met twee mogelijke ingangsdata (2023 en 2025) te werken.

Ingeval de verlenging geen doorgang kan vinden (bijvoorbeeld omdat er geen overeenstemming bereikt wordt met de huidige vervoerder), dient er alsnog een eenvoudige overbruggingsconcessie voor twee jaar aanbesteed te worden. Het te doorlopen proces voor de concessie met ingangsdatum 2025 blijft in de tussentijd doorlopen. Mocht deze overbruggingsconcessie niet leiden tot een inschrijving dan is de terugvaloptie een zogenaamde noodconcessie. In de praktijk betekent dat over het algemeen dat met de huidige vervoerders afspraken worden gemaakt. Dit om te allen tijde de continuïteit van het openbaar vervoer voor de reizigers te garanderen.

De keuzes die we maken voor de verlenging tot 2025 passen in het landelijk beleid. Gezien de marktsituatie en de Europese wetgeving worden op dit moment geen alternatieven voorzien dan de verlenging en een eventuele overbruggingsconcessie. Voor de eventuele overbruggingsconcessie is ook 2 jaar gekozen, gelijk aan de verlenging. Omdat de markt dan naar verwachting (nog) niet stabiel is en dit kan leiden tot een minder gunstig aanbod, is een langere concessieduur niet gewenst.

Effecten op duurzaamheid

Belangrijke ambitie voor duurzaamheid in de nieuwe concessie(s) is dat na 2025 alleen nog elektrische bussen mogen instromen en het busvervoer in Utrecht volledig emissieloos moet zijn in 2028. Daarmee wordt invulling gegeven aan het nationale Bestuursakkoord Zero Emissie Bus dat in 2016 is ondertekend en de duurzaamheidsambities in het mobiliteitsprogramma 2019-2023 (PS2018MME15).

Deze ambities passen ook binnen de gewijzigde planning. De ambities worden dus vastgehouden en we kijken waar een verbetering in de periode tot 2025 mogelijk is.

Financiën

Het verlengen van de concessies heeft geen directe financiële gevolgen en past binnen het budget van het Uitvoeringsprogramma (UVP-OV). Mocht onverhoopt overgegaan moeten worden tot het aanbesteden van een overbruggingsconcessie 2023-2025 dan betekent dit een extra aanbesteding en daarmee extra kosten. In het geval dat deze situatie zich voordoet zal hierover een separaat advies worden opgesteld, inclusief de financiële gevolgen.

Vervolgprocedure / voortgang

De voorbereiding van de nieuwe concessie is een meerjarig traject. Hierboven is de vervolgprocedure op hoofdlijnen beschreven. Belangrijkste mijlpaal hierin is Nota van Uitgangspunten waarmee u als Staten de koers uitzet voor de aanbesteding. Met elk gepland contactmoment over dit onderwerp zullen wij u actief informeren over de actuele planning, die naar mate de tijd vordert nauwkeuriger wordt.

De projectaanpak voorziet in een participatieplan dat op dit moment in ontwikkeling is. Hierin wordt ook de rol van PS en GS nader geduid. Wij komen hier later bij u op terug.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen